

. Wymagania edukacyjne z historii. Klasa 5

Na podstawie programu nauczania historii dla II etapu edukacyjnego, klasy 4-8 szkoły podstawowej.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Pradzieje i najdalsze dzieje				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek; – opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej; – rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumie pojęcia: neolit, paleolit, rewolucja neolityczna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia; – wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Mezopotamię; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie nowych surowców, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie wylewów rzek dla 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia okoliczności, które wpłynęły na 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie wynalezienia pisma dla funkcjonowania

<ul style="list-style-type: none"> – wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii; – wie, kim był Hammurabi, i zna założenia jego kodeksu; – wymienia surowce, z których zaczęto wyrabiać narzędzia 	<ul style="list-style-type: none"> z których wykonywano narzędzia; – zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; – rozumie znaczenie słów: politeizm i kodeks 	<ul style="list-style-type: none"> rozwoju rolnictwa; – omawia religię politeistyczną; – uzasadnia nazwę – Żyzny Półksiężyc 	<ul style="list-style-type: none"> powstanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> państwa; – wskazuje konsekwencje wynaleźnia koła
<ul style="list-style-type: none"> – wie, nad jaką rzeką leży Egipt; – rozumie pojęcia: faraon i hieroglify; – rozumie pojęcia: politeizm, piramida, sarkofag, mumia; – wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; – wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy, kapłani; – wymienia bogów egipskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu; – rozumie pojęcie monarcha despotyczna; – rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia władzę faraona; – rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania państwa; – rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców; – porównuje wynalazki poznanych cywilizacji

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Palestynę; – rozumie pojęcia: dekalog, judaizm; – wie, w kogo wierzyli Żydzi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe; – podaje cechy judaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na związek warunków geograficznych z zajęciami mieszkańców Palestyny; – wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wędrówki i niewolę Żydów 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje cechy judaizmu i chrześcijaństwa, dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie miejsca powstania cywilizacji w Azji; – wymienia po jednym osiągnięciu każdej z tych cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia osiągnięcia pierwszych cywilizacji w Azji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ warunków geograficznych na powstanie cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie chińskich wynalazków 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wynalazki, które zostały przeniesione z Azji do Europy
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje położenie poznanych cywilizacji na mapie; – potrafi podać co najmniej jedną informację na ich temat 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zajęcia mieszkańców poznanych państw; – wskazuje przykłady politeizmu i monoteizmu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ warunków geograficznych na życie codzienne ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje osiągnięcia omówionych cywilizacji, potrafi je przyporządkować do danego obszaru, dostrzega ich wpływ na zachodzące zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ osiągnięć na zachodzące zmiany; – potrafi dostrzec różnice między cywilizacjami w różnych dziedzinach życia
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Starożytna Grecja				
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: Hellada, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i omawia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny wpływów

<p>starożytną Grecję; – rozumie pojęcie polis; – wymienia zajęcia Greków</p>	<p>Hellenowie, akropol, agora, kolonia</p>	<p>wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków</p>	<p>powstawania polis; – rozumie przyczyny kolonizacji greckiej</p>	<p>greckich w basenie Morza Śródziemnego</p>
<p>– rozumie pojęcie demokracja</p>	<p>– omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów</p>	<p>– wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje</p>	<p>– omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców</p>	<p>– porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską</p>
<p>– rozumie pojęcie politeizm w odniesieniu do wierzeń Greków; – wie, gdzie była siedziba bogów greckich; – zna co najmniej jednego boga greckiego</p>	<p>– wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Hades, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla; – opisuje wygląd bogów</p>	<p>– zna sposoby oddawania czci bogom</p>	<p>– wie, kim był Homer; – wie, kim byli herosi</p>	<p>– potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków</p>
<p>– wie, gdzie odbywały się igrzyska; – wie, jak wyglądał teatr grecki</p>	<p>– wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk; – wie, jak wyglądała praca i</p>	<p>– rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków; – wie, w jaki sposób</p>	<p>– wie, czym różni się tragedia od komedii; – wymienia twórców tragedii i komedii</p>	<p>– uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków</p>

	stroje aktorów; – wie, jaka była geneza teatru	nagradzano zwycięzców na igrzyskach		
– potrafi wskazać budynek wzniesiony przez Greków; – rozumie pojęcie filozofia; – wie, jak wyglądało pismo greckie	– rozumie znaczenie pisma dla rozwoju nauki; – wymienia greckich filozofów; – wskazuje nauki, które rozwinęły się w Grecji	– rozróżnia porządki architektoniczne; – wie, czym zajmowali się filozofowie; – zna dokonania Homera	– porównuje osiągnięcia Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji	– dostrzega integrujący charakter sztuki i nauki greckiej
– potrafi wskazać Grecję na mapie; – wymienia, co najmniej trzy osiągnięcia Greków w różnych dziedzinach życia	– zna zajęcia Greków; – wymienia rodzaje nauk, które rozwinęły się w Grecji	– wie, jaki był wpływ warunków geograficznych na zajęcia Greków; – rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania polis i rozwoju nauki	– rozumie wpływ warunków geograficznych na powstawanie polis; – wskazuje czynniki integrujące greckie polis	– dostrzega, czym różni się demokracja ateńska od demokracji współczesnej
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Starożytny Rzym				
– potrafi wskazać Rzym na mapie; – zna pojęcie republika	– wie, kiedy Rzym stał się republiką; – zna zasady funkcjonowania republiki; – wymienia rzymskie urzędy; – wie, jak byli ubrani	– wskazuje kompetencje urzędników rzymskich	– porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską	– rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami

	urzędnicy rzymscy			
<ul style="list-style-type: none"> – potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie; – wie skąd się brali niewolnicy; – rozumie pojęcie cesarstwo 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie romanizacja; – wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar; – wie, kiedy upadła republika; – omawia położenie niewolników 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny rzymskich podbojów; – wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki; – wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między republiką a cesarstwem
<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: akwedukt, łuk triumfalny, gladiator; – omawia religię Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bogów rzymskich; – wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie; – potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.” 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o edukacji rzymskiej; – wymienia rzymskich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ Greków na kulturę rzymską; – uzasadnia, że państwo rzymskie było krajem wielu religii 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ osiągnięć Rzymian na współczesny świat
<ul style="list-style-type: none"> – zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie; – wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo; – wie, kim był Jezus Chrystus; – rozumie pojęcie chrześcijaństwo 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia chrześcijaństwa; – wie, jak wyglądało życie pierwszych chrześcijan; – omawia rozwój chrześcijaństwa; – rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan; – wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa

<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać na mapie Rzym; – wymienia różne formy sprawowania władzy; – wie, kim byli Jezus Chrystus, Gajusz Juliusz Cezar, Oktawian August, – wie, kiedy upadło Cesarstwo Rzymskie na Zachodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – umiejscawia w czasie powstanie i upadek Rzymu; – opisuje różne formy ustrojowe; – wymienia osiągnięcia Rzymian w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie pierwszych chrześcijan; – opisuje rzymską edukację 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje różne formy ustrojowe; – przedstawia przyczyny i skutki podbojów rzymskich 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływy greckie na kulturę rzymską
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Początki średniowiecza				
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Bizancjum na mapie; – rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia; – wie, jak wygląda mozaika 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia działania cesarza Justyniana; – wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury; – zna konsekwencje schizmy wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnice między cesarstwem wschodnim a zachodnim; – rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje argumenty uzasadniające przydomek cesarza Justyniana; – wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia współczesne konsekwencje schizmy wschodniej
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Półwysep Arabski; – wie, kim był Mahomet; – rozumie pojęcia: islam, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia założenia islamu; – wskazuje ziemie podbite przez Arabów; – rozumie znaczenie roku 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia filary islamu; – omawia politykę Arabów na podbitych terenach 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur

<p>Koran, muzułmanin, arabeska;</p> <p>– wie, w którym wieku powstał islam</p>	<p>622</p>		<p>Greków</p>	
<p>– wie, kim był Karol Wielki;</p> <p>– zna daty: 800 r., 843 r.</p>	<p>– wie, kiedy Frankowie przyjęli chrzest;</p> <p>– wie, kim był Chlodwig;</p> <p>– wie, co zmienił traktat w Verdun</p>	<p>– przedstawia zmiany wprowadzone przez Karola Wielkiego w zakresie kultury i sztuki</p>	<p>– rozumie znaczenie przyjęcia chrztu przez Franków;</p> <p>– rozumie, dlaczego Karolowi nadano przydomek Wielki</p>	<p>– rozumie, dlaczego upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie zmienił Europę;</p> <p>– rozumie znaczenie zmian, które zaszły dzięki reformom Karola Wielkiego</p>
<p>– wymienia państwa, które powstały po traktacie w Verdun;</p> <p>– wie, kto został cesarzem w 962 r.;</p> <p>– wie, kim byli wikingowie</p>	<p>– opisuje władzę króla we wczesnym średniowieczu;</p> <p>– potrafi wskazać na mapie podboje wikingów i państwa, które powstały po traktacie w Verdun;</p> <p>– wymienia języki, które wykształciły się w Europie</p>	<p>– wymienia przyczyny najazdów wikingów na Europę</p>	<p>– rozumie znaczenie koronacji Ottona I na cesarza</p>	<p>– rozumie przyczyny osłabienia władzy królewskiej we wczesnym średniowieczu</p>
<p>– potrafi wymienić państwa słowiańskie;</p> <p>– wie, jak żyli pierwsi Słowianie</p>	<p>– omawia organizację państw słowiańskich</p>	<p>– wie, w jaki sposób chrystianizowano plemiona słowiańskie;</p> <p>– rozumie pojęcie cyrylica i dostrzega znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa w Europie</p>	<p>– wie, dlaczego Cyryla i Metodego nazywano apostołami Słowian;</p> <p>– rozumie i omawia różnice spowodowane przyjęciem chrztu ze wschodu i zachodu Europy</p>	<p>– dostrzega współczesne skutki przyjmowania chrztu przez Słowian z Rzymu lub Bizancjum</p>
<p>– potrafi wymienić</p>	<p>– opisuje życie Słowian;</p>	<p>– rozumie znaczenie pisma</p>	<p>– rozumie przyczyny i skutki</p>	<p>– dostrzega, że czas średniowiecza</p>

<p>państwa powstałe w okresie wczesnego średniowiecza oraz wskazać je na mapie;</p> <p>– wie, które z tych państw najszybciej przyjęły chrześcijaństwo;</p> <p>– wie, kim był Karol Wielki</p>	<p>– wie, kim byli Otton I, Justynian Wielki, Mahomet, oraz zna ich dokonania;</p> <p>– zna zasady islamu</p>	<p>dla rozwoju chrześcijaństwa;</p> <p>– rozumie pojęcie schizma wschodnia;</p> <p>– rozumie znaczenie powstania islamu i zmian, które wiązały się z wprowadzeniem tej religii</p>	<p>przyjmowania chrześcijaństwa</p>	<p>to czas budowania Europy;</p> <p>– rozumie wpływ chrześcijaństwa na budowę Europy</p>
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Spółeczeństwo, władza i kultura średniowiecznej Europy				
<p>– wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza;</p> <p>– opowiada, na czym polegał system lenny</p>	<p>– przedstawia drogę od pazia do rycerza oraz zadania związane z poszczególnymi stopniami;</p> <p>– rozumie pojęcia: wasal, senior, lenno;</p> <p>– opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnowładcy</p>	<p>– rozumie pojęcie immunitet;</p> <p>– opowiada o ceremonii nadawania lenna;</p> <p>– wie, na czym polegała kultura rycerska</p>	<p>– rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego</p>	<p>– omawia rolę króla w systemie lennym;</p> <p>– rozumie, jaki wpływ miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej; – dostrzega różnice między panem a poddanymi 	<ul style="list-style-type: none"> – zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza; – wie, na czym polegało osadnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia obowiązki chłopów i pana; – wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi; – rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi
<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; – potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie grupy społeczne mieszkały w średniowiecznych miastach; – rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik; – wymienia funkcje miast 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach; – rozumie, jakie znaczenie miały cechy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast; – opisuje samorząd miasta w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia style architektoniczne średniowiecza; – wie, co się działo na uniwersytecie; – wie, czym się zajmowali zakonnicy 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady średniowiecznych zakonów; – wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela; – rozumie zasadę „Módl się i pracuj” 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najstarsze uniwersytety; – rozumie rolę uniwersytetu; – wie, czym zajmowali się dominikanie i franciszkanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na życie w średniowiecznej Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje rolę zakonów w średniowieczu i we współczesności
<ul style="list-style-type: none"> – wie, czego dotyczył spór między papieżem a cesarzem 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim byli: Henryk IV i Grzegorz VII; – rozumie pojęcie konkordat wormacki; – opowiada o etapach sporu między papieżem a cesarzem; 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie określenie „pójść do Kanossy” i zna jego genezę 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny sporu między papieżem a cesarstwem; – rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztory benedyktyńskie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie konkordatu w Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy

	– wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztory benedyktyńskie			
– rozumie pojęcia: krucjata, wyprawa krzyżowa; – wie, czym zajmowały się zakony rycerskie	– wskazuje na mapie trasy wypraw krzyżowych i miejsca powstawania państw krzyżowców; – wymienia zakony rycerskie	– wymienia przyczyny wypraw krzyżowych	– rozumie wpływ wartości uznawanych w średniowieczu za ważne na powstanie ruchu krucjatowego; – wskazuje skutki wypraw krzyżowych	– rozumie przyczyny zakończenia krucjat
– opisuje życie chłopca, rycerza, mieszczanina, duchownego w średniowieczu	– wymienia style architektoniczne średniowiecza i potrafi je rozpoznać	– dostrzega wpływ systemu lennego na funkcjonowanie wsi	– wskazuje zmiany zachodzące na wsi, rozumie ich znaczenie	– rozumie rolę chrześcijaństwa w kształtowaniu się średniowiecznej Europy
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polska pierwszych Piastów				
– wie, kim był Mieszko I; – wie, kiedy Polska przyjęła chrzest	– wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemie polskie; – opowiada o tworzeniu państwa	– wie, kiedy była bitwa pod Cedynią; – rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka	– wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa	– analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski

	<p>polskiego;</p> <p>– opowiada o przyjęciu chrztu</p>			
<p>– wie, kto był następcą Mieszka I;</p> <p>– wie, kim był św. Wojciech;</p> <p>– wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy był zjazd w Gnieźnie</p>	<p>– wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim;</p> <p>– opowiada o misji biskupa Wojciecha;</p> <p>– wie, z kim Bolesław Chrobry toczył wojny i zna rezultat tych wojen</p>	<p>– wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego</p>	<p>– rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na ziemiach polskich</p>	<p>– rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski w Europie</p>
<p>– wie, jaka dynastia sprawowała rządy w średniowiecznej Polsce;</p> <p>– wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel</p>	<p>– wymienia problemy Polski w I połowie XI w.</p>	<p>– wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.;</p> <p>– wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców</p>	<p>– rozumie przyczyny problemów wewnętrznego państwa polskiego</p>	<p>– wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława</p>
<p>– wie, kto i kiedy podzielił Polskę na dzielnice;</p> <p>– wskazuje na mapie Polskę w XII w.</p>	<p>– wymienia władców Polski – Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego;</p> <p>– wie, na czym polegał konflikt Bolesława i Zbigniewa</p>	<p>– wie, dlaczego obrona Głogowa przeszła do legendy;</p> <p>– omawia działania Bolesława Krzywoustego</p>	<p>– wymienia skutki testamentu Bolesława Krzywoustego;</p> <p>– rozumie znaczenie konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem</p>	<p>– analizuje znaczenie podboju Pomorza</p>
<p>– wymienia grupy</p>	<p>– opisuje życie na wsi, w</p>	<p>– wskazuje różnice</p>	<p>– dostrzega wpływ</p>	<p>– rozumie, jakie znaczenie miały</p>

<p>społeczne w Polsce średniowiecznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie były zajęcia wojów; – zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo 	<p>mieście</p>	<p>występujące między poszczególnymi stanami</p>	<p>chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego</p>	<p>powinności poszczególnych grup społecznych dla funkcjonowania państwa</p>
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie państwo pierwszych Piastów; – wymienia władców z dynastii Piastów; – wie, co się wydarzyło w 966 r., 1000 r., 1025 r., 1138 r 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działania pierwszych władców z dynastii Piastów 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje grupy społeczne zamieszkujące ziemie polskie, omawia ich zajęcia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wymienia przyczyny oraz skutki przyjęcia chrztu, zjazdu w Gnieźnie, pierwszej koronacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jaki wpływ miało przyjęcie chrześcijaństwa na zmiany w różnych dziedzinach życia w Polsce
<p>Ocena dopuszczająca</p>	<p>Ocena dostateczna</p>	<p>Ocena dobra</p>	<p>Ocena bardzo dobra</p>	<p>Ocena celująca</p>
<p>Polska zjednoczona i dzielnicowa</p>				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice; – rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; – wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego, i zna efekty tych walk 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; – opisuje proces budowania państwa krzyżackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami; – omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego na różnych płaszczyznach

<ul style="list-style-type: none"> – wymienia stany w społeczeństwie polskim; – wie, na czym polegała kolonizacja; – zna pojęcie trójpolówka 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; – wymienia zajęcia różnych stanów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego; – wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, w jaki sposób ukształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie; – wie, jakie ziemie Polska utraciła na rzecz Krzyżaków 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia kolejnych władców Polski; – wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie; – wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia dzielnicowego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich, – rozumie znaczenie utraty Pomorza; – opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia międzynarodowego Polski
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów; – rozumie powiedzenie „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną.” 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; – wie, kiedy została utworzona Akademia Krakowska 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej; – omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z Czechami i Krzyżakami 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski 	
<ul style="list-style-type: none"> – wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.; – wie, kim byli: Jadwiga i 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o zawarciu unii Polski z Węgrami i Litwą; – opowiada o chrzcie Litwy i 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą; – wie, dlaczego doszło do 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie przywileju koszyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem unii

<p>Władysław Jagiełło;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył; – zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku 	<p> tzw. wielkiej wojnie z Krzyżakami;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 r. 	<p>wielkiej wojny z Krzyżakami;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego 		
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim byli: Władysław Warneńczyk, Kazimierz Jagiellończyk; – wie, kiedy Polska odzyskała Pomorze Gdańskie 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie były efekty drugiego pokoju toruńskiego; – zna powody rozpadu unii polsko-węgierskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wojnie trzynastoletniej; – wie, w których państwach zasiadali na tronach władcy z dynastii Jagiellonów; – zna cele i efekty działania Związku Pruskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie odzyskania Gdańska dla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny wzrostu potęgi Jagiellonów
<ul style="list-style-type: none"> – wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; – rozumie pojęcie szlachta 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja; – wie, na czym polegała monarchia stanowa 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm; – opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej; – opowiada o powstawaniu przywilejów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje; – wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią stanową a patrymonialną
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy Polska została zjednoczona; – wie, kim byli: 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Polskę na mapie; – wskazuje na mapie państwa, z którymi Polska 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie zawierania unii i zjednoczenia Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny i skutki: zjednoczenia ziem polskich, unii personalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem zawieranych unii, zjednoczenia,

Władysław Łokietek, Jadwiga, Władysław Jagiello, Kazimierz Jagiellończyk	weszła w unie personalne		wojny trzynastoletniej, nadawania przywilejów	nadawania przywilejów
---	-----------------------------	--	--	-----------------------

Sposoby i formy oceniania

1. **Sprawdziany pisemne.**
2. **Kartkówki.**
3. **Odpowiedz ustna.**
4. **Zeszyt ćwiczeń**
5. **Karty pracy**

Obszary oceniania:

1. **Wiadomości (objęte programem, ewentualnie poza programowe).**
2. **Umiejętności:**
 - lokalizacja czasowo-przestrzenna omawianych wydarzeń (znajomość mapy)
 - uogólnianie, wartościowanie, porównywanie, wykrywanie analogii historycznych
 - analiza tekstu źródłowego
 - umiejętność dyskusowania
 - stosowanie terminologii historycznej i jej rozumienie
 - wykazywanie związków przyczynowo skutkowych, przestrzennych, pomiędzy historia powszechna, ojczysta, regionalna
 - wykazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo-społecznego
 - łączenie faktów i zjawisk historycznych historii Polski z historia powszechna
 - analiza i ocena zjawisk i faktów historycznych
 - porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych
 - gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł

Sprawdziany:

- 1.są zawsze zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem**
- 2.materiał obowiązujący na sprawdzianie jest wcześniej realizowany i powtórzony na lekcjach powtórkowych**
- 3.uczeń ma prawo do poprawy oceny: niedostatecznej, dopuszczającej i dostatecznej do 2 tygodni od wpisania jej do dziennika**
- 4.uczeń może poprawiać cenę tylko raz**
- 5.sprawdziany nauczyciel sprawdza do 2 tygodni od dnia ich napisania**
- 6.stosuje się podział na grupy**

Kartkówki:

- 1. Kartkówki mogą być niezapowiedziane i obejmują do 3 tematów lekcyjnych.**
- 2.Czas ich trwania wynosi -do 15 minut.**
- 3.Kartkówek nie poprawiamy.**

Nieprzygotowania:

Uczeń ma prawo do 2 nieprzygotowań w czasie trwania półrocza.

- 1.W przypadku długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo tuż po przyjsciu do szkoły zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.**
- 2.Brak zeszytu, pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji.**
- 3.Wszystkie oceny, które uzyskuje uczeń w procesie nauczania są jawne. Informacje o ocenie uzyskuje uczeń od nauczyciela przedmiotu lub wychowawcy.**

Braki zadań:

Uczeń odrabia zadania w zeszycie ćwiczeń.

1.Uczeń ma prawo do 2 braku zadań w czasie półrocza.

2.Jest zobowiązany do zgłoszenia braku na początku lekcji historii.

3.Uczeń może poprawić ocenę z zadania domowego do dwóch tygodni od dnia wpisania oceny do dziennika.

4.Poprawiamy oceny: niedostateczne, dopuszczające, dostateczne.